

Festivalul spectacolelor pentru copii

Două spectacole : *Harap Alb*, al Teatrului Național din București, și *Înmă rece*, prezentat de trupa Teatrului de păpuși din Constanța, au conferit actualei ediții (a treia) a festivalului focșănean, destinat copiilor, dimensiunea competițională care a îngăduit nu numai decantarea unor valori spectaculare, dar și urmărirea citorva direcții de dezvoltare a montărilor de gen, demne de luat în seamă.

Primit cu interes, la premieră, de publicul bucureștean de toate vârstele, *Harap Alb* a întrunit și la întrecerea de la Focșani adeviziunea unanimă. Distins cu Marele Premiu al Festivalului, spectacolul s-a impus ca un etalon al contribuției teatrelor dramatice la educarea prin artă a tinerelor generații. *Harap Alb* a fost socolit exemplar, începând cu partitura literară — prelucrarea cu har și aplicație, de către Radu Țcuș, a basmului lui Ion Creangă, în spiritul operei originale, care și-a păstrat astfel atît bogăția conținutului, cît și culoarea. Pus în scenă de Grigore Gonța, în excelenta scenografie a lui Florin Harasim, spectacolul, prezentat în frumoasa sală a Casei de Cultură din Focșani, a fost elogiât, la dezbaterea organizată în cadrul colocviului, pentru concepția modernă, pentru comportamentul de echipă al interpreților, dintre care s-a distins, prin trei întrușipări scenice deosebit de expresive, Marin Moraru (Premiul de interpretare).

Neîmplinirile semnalate de critică la premieră, privind sincopele de ritm, inexpressivitatea unor episoade, au trecut de astă dată, datorită entuziasmului spectatorilor, în subsidiar, în prim plan situându-se aportul creator al primei noastre scene la realizarea unor montări-program. Se cuvine ca acestei reușite să i se adauge, în viitor, cît mai multe asemenea inițiative, realizate de instituțiile surori.

Sprijinit pe înaltele valori morale ale basmului *Înmă rece* de Wilhelm Hauff (prelucrat cu eleganță și finețe de Victoria Gavrilăscu) — în care autorul pune mai presus de toate bogățiile lumii însușirile sufletești ale omului, inima sa caldă și generoasă, solidaritatea cu suferințele semenilor, acuzînd „inimile reci” ale profitorilor, mincinoșilor, șarlatanilor —, spectacolul constănțenilor s-a distins prin profesionalism în toate compartimentele. Îmbinînd armonios realul cu fantasticul, montarea (în care evoluează împreună personaje-actori și personaje-păpuși, unele mici, altele urlașe, cu măști expresive, caricaturale) a evi-

dențiat atît calitățile actricești ale artiștilor păpușari, cît și talentul lor de minuitori. Au fost urmăriți cu atenție Georgeta Nicolau, Vasile Hariton și tînărul actor Vasile Gherghilescu, interpretul eroului. Înalta măiestrie a minuirii demonstrată de Aneta Forna-Christu a restituit acestei străvechi arte (din ce în ce parcă mai ezitant practică în teatrele de păpuși) veritabila ei strălucire. „Omulețul de sticlă” (un pitic căruia i se vede în scenă doar coiful stacojiu, o uriașă barbă albă din fire strălucitoare și pipa din care trage cu sete) a dobîndit, în interpretarea sensibilă și plină de umor a arteiștei, valoare de simbol. Sugestive s-au dovedit în spectacol și scenele petrecute în natura dezlănțuită, cu arbori seculari clătinați de furtună, care-și animă dramatic frunzișul, ca niște misterioase fînte supranaturale. Supus, în urmă cu vreo doi ani, unor observații critice, spectacolul a fost reprezentat la Focșani mult îmbunătățit, așa cum se și cuvenea participării la o confruntare artistică de anvergură. Pentru calitățile sale, montarea a fost încununată cu un șir de premii : Premiul pentru regie : Cristian Pepino ; Premiul pentru scenografie : Mircea Nicolau ; Premiul pentru interpretare : Aneta Forna-Christu ; Premiul special al juriului : muzicianului Dicran Asarian, care a semnat și inspirata muzică a spectacolului prezentat de păpușarii ploieșteni, *Secretul pădurii bătrîne*.

Rod al unei creațoare colaborări între artiștii păpușari din Ploiești și tinerii Paul Silvestru (adaptatorul valoroasei povestiri de Dino Buzzati) și Cristian Pepino (regia), reprezentația teatrului din Ploiești *Secretul pădurii bătrîne* a avut darul de a pune în valoare potențialul echipei, în care s-au remarcat acum și talentul scenografei Irina Borowsky, și înzestrarea multilaterală (de interpreți și minuitori) a artiștilor păpușari, printre care Nicolae Drăghia și Marcela Fenato.

Așteptat, ca și la edițiile precedente, cu nerăbdare și simpatie, Teatrul „Tănărăică” nu a ales un spectacol reprezentativ pentru un festival. Spectacolul tinerei regizoare Irina Niculescu *Noul nostru vecin*, prezentat pe scena Căminului cultural din Urechești, (de ce nu a fost prezentat ca și celelalte la Focșani ?) a stîrnit aplauzele micilor spectatori, dar, așa cum s-a observat, aportul creator al celor trei interpreți (Gina Nicolae, Elena Săndulescu și Radu Vaida — distins cu o mențiune pentru inter-

pretare) n-a putut ridică gîngaşa (dar prea modesta) povestioară a puiului de gîscă rătăcit printre puşorii de găină la nivelul unei reprezentări de concurs.

Spectacole sub aşteptări şi sub posibilităţile lor au oferit Teatrul de animaţie din Bacău (*Crăiasa fără cusur* — un colaj de piese scrise de G. Călinescu, pus în scenă de Bogdan Ulmu cu frapante inegalităţi) şi Teatrul de păpuşi din Galaţi (*Cununa platurilor*, o legendă dramatizată de Nela Stroescu şi regizată cu derutante accente ilustrativiste de Mircea Petre Suci).

Conduc de prof. univ. Ileana Berlogea, preşedinta juriului, colocviul final a relevat şi cuceririle, şi neajunsurile festivalului. S-a discutat despre repertoriul, despre starea dramaturgiei pentru copii, despre fondul de lucrări existent şi despre opţiunile încă nesatisfăcătoare ale teatrelor. A fost reafirmată necesitatea promovării cu mai multă răspundere a valorilor autentice, a îmbogăţirii afişului cu montări de genuri şi specii variate.

S-a cerut realizatorilor de spectacole să respingă maculatura, să stimuleze creaţia literară, să lărgescă sfera experienţelor teatrale inspirate de realitatea contemporană. A fost evidenţiat caracterul stimulator al prezenţei regizorilor importanţi în teatrul pentru copii, adresându-se o invitaţie la colaborare creatorilor de spectacole care pot sprijini afirmarea plenară a talentelor existente în aceste teatre.

S-a vorbit apoi despre relaţia teatru-scoală, despre conlucrarea lor mai eficientă. În final, a fost subliniată contribuţia adusă de organizatori — Secţia de critică teatrală a A.T.M., Comitetul judeţean de cultură şi educaţie socialistă Vrancea, Inspectoratul şcolar al judeţului Vrancea — la crearea unui climat favorabil desfăşurării acestei manifestări de cultură, care, an de an, „la pulsul” creaţiei destinate celor mai tinere generaţii.

Valeria DUCEA

Animatorul şi caratele artei amatoare

Se ştie, teatrul bun apare acolo unde — în afară de talent — se ţine seama de structura colectivului artistic, a publicului, precum şi de posibilităţile tehnico-materiale.

Aceste adevăruri — loc comun al discuţiilor privind teatrul profesionist — s-au verificat (pentru a cita oară?!) la o reuniune aflată la debut: *Festivalul interjudeţean de teatru scurt*, Bistriţa-Năsăud, 16—18 martie.

La... rampă — artiştii amatori de pe cuprinsul ţării, din sistemul aşezămintelor culturale şi cel al sindicatelor, oameni de vîrstă şi profesii diferite, care „înă-nincă teatru pe piine”. Am stat de vorbă cu unii dintre aceştia, în pauzele dintre spectacole, le-am ascultat părerile la o dezbatere... prolog şi imaginea noastră despre rostul şi locul artei dramatice amatoare în societatea socialistă şi-a amplificat dimensiunile. Din gîndurile lor am desprins, în primul rînd, răspunderea morală faţă de actul artistic, faţă de beneficiar, în ideea nobilă că, „odată ce nu există decît un public, *marele public*, există un singur gen de artă, *arta de calitate*, în stare să satisfacă opţiuni şi gusturi variate” (Violeta Capră, desenator tehnic, Bistriţa-Năsăud).

Depinde de animator, de bună-seamă, şi rolul acesta poate fi... interpretat de un activist cultural (cazul lui Vasile Panţiru — Casa de cultură Vatra Dornei, al lui

Dorel Cosma — Casa de cultură a sindicatelor Bistriţa), de un membru al formaţiei de teatru (Tiberiu Vulea — Combinatul chimic Tîrnăveni) sau de un colaborator cu vechi state de „instructor”, coleg de scenă cu „amatori!” (George Gridănuşu, actor braşovean pensionar, spre exemplu), de un animator care nutreşte intenţia, nealterată de interese pasagere, „de a dezvolta la semeni pasiunea pentru adevăr şi frumos” (ing. Bernhard Schulman — Întreprinderea „Textila” Buhuşi).

S-a relevat, cu acel prilej, importanţa pe care o are opţiunea repertorială pentru calitatea activităţii unei echipe de teatru de amatori; prin aceasta se exprimă orizontul intelectual, sensibilitatea, spiritul critic ale colectivului dar şi ale animatorului (fie el sau nu de profesie).

Demonstrînd o bună pregătire teoretică şi experienţă de scenă, majoritatea celor prezenţi au dovedit maturitate în aprecierea rostului artei; refuzul „veletarismului” şi „vedetismului”. „concesiei”, al „lucrului leftin”, al „aplauzelor primite oricum” (Mircea Prahose. Centrul judeţean de îndrumare a miscării artistice de masă — Bistriţa), al „textelor care se confundă prea lesne cu acelea destinate brigăzii artistice” (Silvia Pelea, telefonistă — Urziceni); dorinţa sinceră de a face din această a doua „meserie” o „scoală” de educaţie polivalentă, pentru sporirea numărului celor care frecventează teatrul în dubla calitate de „interpret şi spectator” (Gheorghe Stoleriu, muncitor — Exploatarea minieră Vatra Dornei) ş.a.m.d.

Victor BIBICIOIU